

Analýza potřeb na základě dotazníkových šetření a řízených rozhovorů

Pro získání informací a dat byla při tvorbě SPRSS v rámci analýzy území a potřeb prováděna dotazníková šetření u předem stanovených skupin respondentů a byly vedeny cílené rozhovory se zástupci veřejné správy a poskytovateli sociálních služeb, kde byl kladen důraz na interakci mezi tazatelem a dotazovaným. Cílem bylo podchytit místní jedinečnost území, zjistit míru informovanosti o sociálních službách a potřeby uživatelů sociálních služeb.

Na základě dohody v ustavených pracovních skupinách byly vytvořeny dotazníky zaměřené na jednotlivé cílové skupiny:

- *Široká veřejnost* – předpoklad je, že většina respondentů této skupiny jsou osoby, které zatím sociální služby nepotřebují, zjišťovali jsme u nich míru informovanosti o sociálních službách.
- *Mládež ve věku od 12–19let* – cílem bylo zjistit, zda si tato cílová skupina umí poradit v krizových situacích a zda ví, kam se obrátit.
- *Rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let* – zde bylo snahou oslovit rodiny, které pro své děti sociální, nebo související služby využívají, nebo by rádi využívali, pokud by byly v nabídce. Dále byly osloveny i osoby, které sociální služby nepotřebují, ale mohou nám dát odpověď na to, zda je v regionu pro jejich děti dostatečná nabídka volnočasových aktivit, jako prevence nežádoucích jevů. Dále
- *Uživatelé služeb – senioři, zdravotně znevýhodnění a jejich pečovatelé* – zaměřili jsme se na to, jakou formu péče uživatelé preferují a zda v současnosti využívají službu, která zcela vyhovuje jejich potřebám.
- *Osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené* – pro zjišťování potřeb těchto osob jsme se rozhodli oslovit poskytovatele služeb pro tuto cílovou skupinu. Zjišťovali jsme nejčastější příčiny krize a ohrožení a nejpálčivější potřeby.

Na zjišťování potřeb se ve všech oslovených skupinách podílelo celkem 608 respondentů z obcí regionu MAS a 8 zástupců poskytovatelů. Na získání informací a dat do analýzy území se podílelo 19 zástupců obcí.

Široká veřejnost	
Počet respondenti /R/	193
Počet obcí, které respondenti uvedli jako bydliště	19
• 89 % R zná organizaci poskytující sociální služby	
• 38 % R není dostatečně informováno	
• 94 % R nevyužívá sociální službu	
• 84 % R žádnou službu nepostrádá	
• Problémy s dopravní dostupností mají pouze okrajové obce regionu	

<ul style="list-style-type: none"> Za nejohroženější skupinu z hlediska nedostatku péče ve společnosti označili respondenti seniory a osoby se zdravotním postižením, následují osoby závislé na návykových látkách a rodiny s dětmi a samoživitelé 	
Nejčastěji zmiňované potřeby z pohledu respondentů:	Nedostatečná kapacita pobytových služeb – Domov pro seniory, Domov se zvl. režimem, Odlehčovací služba
	Ranná péče a mediace
	Azylové domy pro matky s dětmi
	Služba terénních pracovníků (nebyla upřesněna cílová skupina)
	Poradenská infolinka pro osoby v krizi
	Krizová pomoc
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	
<p>Komentář: Z vyjádření potřeb veřejnosti je patrné, že některé potřeby korespondují s potřebami, které zmiňují i respondenti z dalších oslovených skupin a poskytovatelé, např. (kapacita pobytových zařízení, azylové domy, terénní práce, nízkoprahové zařízení pro mládež), u některých potřeb je patrné, že se jedná o nedostatek v přenosu informací, protože např. krizová linka v území funguje. Za málo rozvinutou považují dobrovolnickou činnost.</p>	
Mládež ve věku od 11 do 19 let	
Počet respondentů /R/	184
Počet obcí, které respondenti uvedli jako bydliště	17
<ul style="list-style-type: none"> 47 % R navštěvuje volnočasovou aktivitu, volnočasové aktivity spíše pro děti do 15 let 55 % R ví, kde hledat pomoc v krizi, ve složité situaci 64 % R ví, kde hledat pomoc při problémech v rodině 86 % R ví, kam se obrátit v případě šikany, 39 % z nich by se obrátilo na školu 53 % R se v případě šikany obrátí na rodinu 63 % R ví, kam se obrátit v případě, že jsou svědky šíření omamných látek 94 % R by k zjištění informací o sociálních službách použilo internet Chybí atraktivní volnočasové aktivity pro cílovou skupinu 15+ 	
<p>Komentář: Ve shodě s respondenty skupiny rodiny s dětmi a poskytovatelů služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením uvádějí, že chybí vhodné volnočasové aktivity pro 15+. Na školu by se v případě problémů v rodině obrátili jen 2 R, v případě šikany by pomoc školy vyhledalo 67 R. Kromě školy a rodiny by hledali pomoc u Policie ČR, Linky bezpečí a OSVZ MěÚ Polička.</p>	
Rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let	
Počet respondentů /R/	126
Počet obcí, které respondenti uvedli jako bydliště	17
<ul style="list-style-type: none"> 47,6 % R zná organizaci poskytující sociální služby rodinám 55 % R zná organizaci poskytující sociální služby jiným cílovým skupinám 17 % R využívá sociální služby 	
Nejčastěji zmiňované potřeby z pohledu respondentů:	Služby pro osoby s poruchou autistického spektra (PAS) – poradenské služby, denní stacionář, hlídání, vzdělávání pro pečovatele
	Chybí služby psychologa
<ul style="list-style-type: none"> 79 % resp. považuje nabídku volnočasových aktivit pro děti za dostatečnou 	
Nejčastěji zmiňované potřeby z pohledu respondentů:	Malá různorodost aktivit
	Absence aktivit pro děti se speciálními potřebami

	Sportovní aktivity pro předškolní děti
	Malá kapacita některých kroužků
<p>Komentář: V této kategorii byl nejvíce akcentován problém se zajištěním služeb pro rodiny s dětmi, či osobami s poruchou autistického spektra /PAS/. Volnočasové aktivity jsou pro velkou většinu dostupné a dostatečně pestré. V této skupině respondenti neuvádějí problém s dostupností vhodných bytů, ale může to být způsobeno tím, že v dotazníku tento konkrétní dotaz chyběl.</p>	
Uživatelé sociálních služeb – Senioři, zdravotně znevýhodnění a jejich pečovatelé	
Počet respondentů /R/	97
Počet obcí, které respondenti uvedli jako bydliště	16
<ul style="list-style-type: none"> • 20 % R jsou uživatelé Domova pro seniory • 16 % R využívá osobní asistenci, dalších 16 % pečovatelskou službu • 50 % R upřednostňuje pobyt v domácím prostředí s dopomocí rodiny • 33 % R upřednostňuje pobyt v zařízení soc. služeb • 79 % R nepociťuje potřebu jiné služby, 6 % by potřebovalo změnit službu na pobytovou • 90 % R je spokojeno s kvalitou poskytovaných služeb • Problém s dostupností některých veřejných míst /technické bariéry/ 	
<p>Komentář: Tato skupina akcentuje nedostatek míst v pobytových službách, což je ve shodě s výsledky řízených rozhovorů s poskytovateli. Je také třeba se zaměřit na dostupnost veřejných budov a prostranství. S kvalitou sociálních služeb jsou spokojeni všichni respondenti.</p>	
Poskytovatelé služeb pro osoby v krizi, ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené	
Počet poskytovatelů	6
Počet oslovených úřadů /MěÚ Polička, OSVZ MěÚ Polička/	2
<ul style="list-style-type: none"> • Nejfrekventovanější věková skupina uživatelů 27-40 let • Není možné určit, zda převažují muži nebo ženy, každá služba má své specifikum • Pomoc poskytovatelům při depistáži území poskytují Odbor sociálních věcí a Úřad práce, lékaři, obecní úřady, školy • Nejčastější příčiny sociálního vyloučení: ztráta zaměstnání, nízké příjmy, etnikum, jazyková bariéra, závislost, narušené vztahy, problémová bytová situace, nízká motivace • 42 % uživatelů je zatíženo exekucemi • 72 % uživatelů všech služeb má zkušenost s alkoholem, 45 % s návykovými látkami • 57 % uživatelů je ohroženo ztrátou bydlení 	
Nejčastěji zmiňované potřeby:	Terénní pracovník zaměřený na osoby bez domova, adiktolog
	Azylový dům pro rodiny
	Dětský psychiatr
	Rodinná terapie
	Krizové bydlení
	Noclehárna, nebo ubytovna pro ženy
<p>Komentář: Poskytovatelé služeb pro tuto cílovou skupinu uvádějí jako nejčastější potřebu dostupné a vhodné bydlení, terénní práci a služby dětského psychiatra a psychologa. Problém bytů pro tuto cílovou skupinu bude třeba řešit v celém regionu.</p>	

Poskytovatelé sociálních služeb	
Se sídlem v území	7

Se sídlem mimo území	2
S celokrajskou působností	13
Počet poskytovaných služeb	25
<ul style="list-style-type: none"> Sociální služby jsou poskytovány pro všechny cílové skupiny zařazené do SPRSS, 8 poskytovatelů poskytuje 21 služeb sociální péče, 2 poskytovatelé poskytují 2 služby sociálního poradenství a 2 poskytovatelé poskytují 2 služby sociální prevence 	
<ul style="list-style-type: none"> 5 služeb je poskytováno přímo v terénu – jedná se především o pečovatelskou službou a sociálně aktivizační služby, 5 dalších služeb je poskytováno v kombinaci s ambulantní formou 	
<ul style="list-style-type: none"> 8 sociálních služeb je v území poskytováno ambulantní formou, 7 pobytovou formou. 	
<ul style="list-style-type: none"> Pracoviště poskytovatelů jsou bezbariérově přístupná 	
<ul style="list-style-type: none"> Je třeba se zaměřit na bezbariérové přístupy některých úřadů a veřejných budov 	
Nejčastěji zmiňované potřeby:	Nedostatečná kapacita pobytových zařízení (Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem, Odlehčovací služba)
	Nejsou dostupné služby stomatologů, psychiatrů pro klienty pobytových zařízení.
	Málo rozvinutá dobrovolnická činnost
	Komerční úklidové služby, SeniorTaxi
	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
	Služby pro osoby s PAS (porucha autistického spektra)
	Noclehárna nebo ubytovna pro ženy
<p>Komentář: Málo rozvinutou dobrovolnickou činnost zmiňovali i respondenti ve skupině „Široká veřejnost.“ Spolupráce poskytovatelů probíhá hlavně na úrovni sociální práce, společných školení a na platformě komunitního plánování. Spolupráci s odborem sociálních věcí a zdravotnictví ORP Polička hodnotí poskytovatelé velice dobře. Poskytovatelé, jejichž cílovými skupinami jsou děti a mládež úzce spolupracují se školskými zařízeními na území (Dětský domov Polička, Speciální mateřská škola a základní škola Polička, SPC, SVP Alfa, Pedagogicko – psychologická poradna Ústí n. Orlicí). Všichni zástupci poskytovatelů považují za velmi přínosné vytvoření katalogu sociálních služeb v tištěné, ale zejména el. podobě s možností průběžné aktualizace. V některých vyjmenovaných potřebách je opět patrná potřeba komplexních a srozumitelných informací.</p>	
Rozhovory se zástupci obcí	
Počet obcí	19
Spokojeno s nabídkou služeb	17
Spokojeno s kvalitou služeb	19
Zřízená sociální komise v obci	7
Postrádané služby:	Denní stacionář pro seniory
	Větší rozsah mobilního hospice – obsluhuje málo obcí, malá kapacita
	Malá kapacita odlehčovací služby, domova pro seniory a domova se zvláštním režimem
	Azylový dům pro ženy s dětmi
	Dostupnější služby pro duševně nemocné
	Volnočasové aktivity pro děti ve věku 15+
<ul style="list-style-type: none"> Pravidelné informace o službách dostává 17 obcí Všichni zástupci uvítali možnost ucelených a aktualizovatelných informací o službách – katalog služeb Probíhá aktivní spolupráce s OSVZ 	

• Obce informují o službách pomocí webu, zpravodajů, rozhlasem
• 12 zástupců považuje služby za dobře dostupné
• 8 zástupců chce zvýšit informovanost o službách v území
• Většina obcí má nedostatek pozemků pro výstavbu domů /bytů

Komentář: V SPRSS by většina starostů ráda našla sumarizaci potřeb území, řešení situace osob s demencí, řešení situace pro nízkopříjmové skupiny, řešení situace skupin osob se speciálními potřebami (smyslová postižení, autismus) a srozumitelný popis služeb. Na financování sociálních služeb se obce podílejí různou měrou. Většina obcí nechce stavět tzv. sociální byty, ale byty s různou metráží bez zvláštního určení tak, aby byty byly dostupné pro různé skupiny obyvatel.